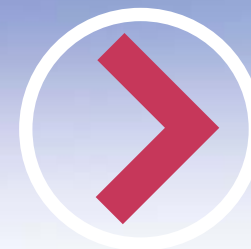

gemeente
Zoetermeer

JAARVERSLAG

Leerplicht/RMC

2021-2022

VOORWOORD

Mijn schooltijd speelde zich grotendeels af vóór de leerplichtwet van 1969, maar ik heb nog levendige herinneringen aan mijn moeder die, als de kwikthermometer niet ruim boven de 38 graden uitkwam, altijd vond dat ik niet ziek was en prima naar school kon. En als ik na een of ander ongelukje voortijdig naar huis was gebracht door de conciërge die we toen nog hadden, dan bracht mijn vader me een uurtje later wel weer terug naar school, want leren doe je niet met je al dan niet geschaafde knieën, dus hoezo was ik thuis?

Heel veel kinderen in Zoetermeer hebben ook het geluk dat ze onbezorgd naar school kunnen gaan en het daar ook meestal leuk vinden. Dat geldt niet voor alle kinderen. In het schooljaar 2021-2022 kregen we over 7,3% van de duizenden leerplichtige kinderen meldingen over verzuim. Voor u ligt het jaarverslag over dit schooljaar. Hierin leest u wat het Team Leerlingzaken heeft gedaan met die meldingen en met welk resultaat die zijn afgehandeld. Ook wordt verslag gedaan van de jongeren die voortijdig hun opleiding beëindigd hebben en of ze weer teruggekeerd zijn naar onderwijs of aan het werk zijn gegaan.

In het jaarverslag wordt zichtbaar dat we – na corona, toen er minder verzuimmeldingen waren – weer terugkeren naar ‘normaal’. Wel zien we meer zorgmeldingen. Dat komt waarschijnlijk omdat het een lastige en onzekere periode is geweest voor kinderen en gezinnen. Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs proberen we samen met het onderwijs en aanbieders van zorg, cultuur en sport de gezonde ontwikkeling van de jeugd extra te stimuleren.

Marijke van der Meer
Wethouder Onderwijs

We zien steeds beter wat laaggeletterdheid of voortijdig schoolverlaten voor een effect heeft op het leven van volwassenen, en dus ook op de volgende generatie. En daarmee is duidelijk dat we met elkaar ervoor moeten zorgen dat kinderen op de school die bij hen past moeten zitten tot ze met genoeg kennis en een goed diploma kunnen beginnen aan de rest van hun leven.

VOORWOORD	2
AANTAL LEERPLICHTMELDINGEN IN 2021-2022	4
WAAR GINGEN DE MELDINGEN OVER?	4
HOE ZIJN DE MELDINGEN AFGEHANDELD?	5
WAT WAS HET RESULTAAT?	5
SPIJBELEN	6
WAAR KOMEN DE SPIJBELMELDINGEN VANDAAN?	6
PROTOCOL ZIEKTEVERZUIM ALS SIGNAAL	7
WAAR HADDEN DE VRIJSTELLINGEN BETREKKING OP?	8
ELK KIND EEN PASSENDE PLEK	9
THUISZITTERSPACT:	9
CIJFERS THUISZITTERS	9
BEROEPENFEEST 'ZOETERMEER ON STAGE'	10
DE OVERSTAP	11
NO SHOW-ACTIE	11
LEERPLICHT IN ÉÉN OOGOPSLAG	12

Contact met Leerplicht:
 telefoon 079 - 346 9174 of
meldingenleerplicht@zoetermeer.nl

STARTKWALIFICATIE	13
HOEVEEL NIEUWE VOORTIJDIG SCHOOLVERLATERS HADDEN WE?	13
WIE ZIJN DE UITVALLERS EN WAAR KOMEN ZE VANDAAN?	14
HOE WORDEN DE VOORTIJDIG SCHOOLVERLATERS BEGELEID?	15
UITSTROOM VAN DE BEGELEIDE	
VOORTIJDIG SCHOOLVERLATERS 2021-2022	15
BEGELEIDING OUDE VSV-ERS	16
PREVENTIE INZET RMC	16
ONDERSTEUNINGSAANBOD	17
RMC IN ÉÉN OOGOPSLAG	17
DE REGIONALE MELD- EN COÖRDINATIEFUNCTIE	17
TOELEIDING ARBEIDSMARKT VOOR PRAKTIJKONDERWIJS (PRO) EN	
SPECIAAL ONDERWIJS (VSO)	18
KETENAANPAK JONGE MOEDERS	19
BEGELEID WONEN JONGEREN (BWJ)	20
NAZORG EX-GEDETINEERDE JONGEREN	20

Contact met RMC:
 telefoon 079 - 346 9123 of
rmcmelding@zoetermeer.nl

AANTAL LEERPLICHTMELDINGEN IN 2021-2022

Het aantal leerplichtigen in Zoetermeer in het schooljaar 2021-2022 bedroeg 18.699.

De leerplichtambtenaren ontvingen 1.973 meldingen verzuim en zorg van de scholen en deze meldingen hadden betrekking op 1.356 leerlingen. Een stijging t.o.v. voorgaand schooljaar (namelijk 1.757 meldingen over 1.356 leerlingen).

Daarnaast ontvingen zij 157 aanvragen vrijstelling door ouders (t.o.v. 143 in het voorgaand schooljaar). Door Corona en de lockdowns was het aantal meldingen in de voorgaande jaren gedaald. De stijging zit nu vooral in het aantal zorgmeldingen. Ook daarbij is de invloed van Corona nog steeds merkbaar.

WAAR GINGEN DE MELDINGEN OVER?

● Absoluut verzuim

(geen inschrijving onderwijs)

Bij 118 leerlingen is onderzoek naar de schoolinschrijving verricht. Bij 55 leerlingen was er sprake van absoluut verzuim; 35 leerlingen zijn alsnog ingeschreven, 10 jongeren hebben een vervangend traject gedaan, 7 jongeren zijn overgedragen aan RMC voor begeleiding en bij 2 jongeren was er (nog) geen oplossing.

● Luxeverzuim (verlof buiten de schoolvakanties zonder toestemming)

Bij 15 kinderen (uit 12 gezinnen) kwam een melding over vermoedelijk luxeverzuim. Na onderzoek bleek dat er bij 11 meldingen geen sprake was van verwijtbaarheid. Er is 2 keer een waarschuwing aan ouders gegeven en in 2 zaken is een proces-verbaal opgemaakt.

● Relatief verzuim (ongeoorloofd verzuim)

- De meeste meldingen gaan over ongeoorloofd verzuim (50%).
- Een derde hiervan ligt onder de wettelijke termijn van 16 uur verzuim per 4 weken en is gemeld in het kader van preventie.

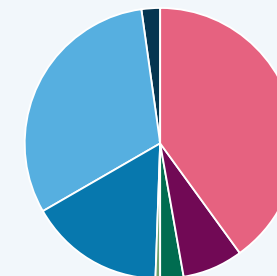
● **Zorgmeldingen** hebben onder andere betrekking op schorsingen (121) en ziekteverzuim (96) of dreigend uitval door omstandigheden die niet verwijtbaar zijn zoals psychosociale problematiek (423).

● Aanvraag vrijstelling van onderwijs

Vrijstelling is mogelijk op grond van bijzondere omstandigheden, psychische of lichamelijke beperking of een vervangend scholingstraject. De meeste aanvragen zijn voor een vervangend scholingstraject (40%) en hebben veelal betrekking op het laatste jaar van de kwalificatieplicht.

Grafiek 1 • VERDELING MELDINGEN NAAR SOORT VERZUIM, ZORG EN AANVRAAG VRIJSTELLING (2.130)

Totaal
2.130 meldingen

● **Zorgmelding 40,1%**
854 meldingen

● **Aanvragen vrijstellingen 7,4%**
157 meldingen

● **Absoluut verzuim 2,6%**
55 meldingen

● **Luxe verzuim 0,7%**
15 meldingen

● **Langdurig relatief verzuim (thuiszitters) 16,1%**
343 meldingen

● **Relatief verzuim (wettelijk) 31,2%**
664 meldingen

● **Relatief verzuim (licht) 2,0%**
42 meldingen

1.973
JONGEREN
WEER NAAR SCHOOL

WAT WAS HET RESULTAAT?

Het resultaat van de meeste leerplichtacties is dat de jongeren weer naar school gaan (71,4%) en het verzuim is beëindigd.

Tabel 1 • RESULTATEN VAN AFHANDELING MELDINGEN NAAR SOORT VERZUIMMELDING

	Absoluut verzuim	Relatief (licht) verzuim	Relatief (wettelijk) verzuim	Thuiszitten (langdurig) verzuim	Luxe verzuim	Zorg-melding	Totaal
Naar school	35	290	514	14	-	420	1.273
School vervangend traject	10	1	39	17	-	36	103
Niet verwijtbaar	-	9	18	-	11	-	38
Waarschuwing	-	-	1	-	2	-	3
Haltverwijzing	-	15	15	-	-	-	30
Proces-verbaal	-	2	12	-	2	-	16
Als nog ongeoorloofd verzuim	-	-	-	-	-	35	35
Thuiszitter	-	3	3	8	-	22	38
Hulpverlening/opname	-	17	14	1	-	121	153
Niet langer zorgelijk	-	-	-	-	-	64	64
Verhuisd	2	4	3	2	-	24	34
Schorsing ter kennisname						109	109
Overdracht RMC (18+)	7	2	45	-	-	23	77
Totaal	55	343	664	42	15	854	1.973

HOE ZIJN DE MELDINGEN AFGEHANDELD?

Het team leerplicht, bestaande uit 5 leerplichtambtenaren, begeleidde leerplichtige jongeren en ouders op verschillende manieren:

- Het sturen van waarschuwingsbrief bij licht of eerst verzuim;
- Het oproepen van jongeren en ouders voor een gesprek op het gemeentehuis of school;
- Telefonisch contact met ouders en scholen;
- Het afleggen van huis- en schoolbezoeken;
- Uitvoeren van de domeincheck;
- Het opmaken van Halt of proces-verbaal, deelname aan overleg met de Officier van Justitie en de Raad voor Kinderbescherming en het optreden bij de zittingen van het kantongerecht;
- Toeleiden naar alternatieve scholingstrajecten als regulier onderwijs niet mogelijk of wenselijk is;
- Deelname aan de Zorgactieteams op de scholen;
- Doorverwijzen naar hulpverlening en deelname aan zorggesprekken;
- Voorlichtingsacties op scholen voor leerlingen en onderwijzend personeel.

1.007
SPIJBELMELDINGEN

BETREKKING OP
735
PERSONEN

SPIJBELEN

Er waren 1.007 spijbeldingen (licht tot zwaar), die betrekking hadden op 735 personen (56 leerlingen meer dan voorgaand jaar). Hiervan hadden 540 leerlingen (73%) maar 1 verzuimmelding gedurende het gehele schooljaar. Door de snelle preventieve acties vanuit de scholen en leerplicht bij licht en beginnend verzuim wordt het spijbelen ingeperkt.

De meest voorkomende reden voor spijbelen is gebrek aan motivatie (418 keer), gevolgd door psychosociale problematiek (133 keer) en te laat komen (107 keer). Bij 189 meldingen was er sprake van herhaald verzuim.

WAAR KOMEN DE SPIJBELMELDINGEN VANDAAN?

Binnen het voortgezet onderwijs heeft het vmbo het grootste aandeel in de meldingen (209). Met 476 meldingen (47,3%) zijn de meeste spijbeldingen afkomstig van het mbo. Omdat de schooluitval op het mbo ook het grootst is, worden preventief huisbezoeken afgelegd bij het eerste verzuim. Dit wordt uitgevoerd door verzuimmedewerkers van het Mbo Rijnland en een coach en gefinancierd door de gemeente. De ouderbetrokkenheid is hiermee eveneens vergroot.

Tabel 2 •
HERKOMST SCHOLEN BIJ RELATIEF VERZUIM (SPIJBELEN)

	Relatief (licht)	Relatief (wettelijk)	Totaal	
			Aantal	%
Basisonderwijs (BO+SBO)	22	11	33	3,3%
Speciaal Onderwijs (SO)	2	1	3	0,3%
(Voortgezet) Speciaal Onderwijs (VSO)	4	18	22	2,2%
Praktijkonderwijs (PRO)	4	11	15	1,5%
Onderbouw VO	97	45	142	14,1%
VMBO	126	83	209	20,8%
HAVO	59	22	81	8,0%
VWO	15	3	18	1,8%
VAVO	1	7	8	0,8%
MBO niveau 1	3	94	97	9,6%
MBO niveau 2	3	120	123	12,2%
MBO niveau 3	3	50	53	5,3%
MBO niveau 4	4	199	203	20,2%
Totaal	343	664	1.007	100%

PROTOCOL ZIEKTEVERZUIM ALS SIGNAAL

De gemeente Zoetermeer laat jaarlijks circa 150 onderzoeken uitvoeren door de JGZ (schoolartsen). Dit onderzoek bij ziekteverzuim wordt, op verzoek van de school of leerplicht, uitgevoerd bij leerlingen die veel verzuimen wegens zorgwekkend of opvallend ziekteverzuim. Ouders worden hierbij betrokken. Nader onderzoek is nodig om de reden van het verzuim te achterhalen of de belastbaarheid te bepalen. Onderwijs, leerplicht en JGZ werken hierbij nauw samen. In het gesprek beoordeelt de jeugdarts of de leerling in staat is om onderwijs te volgen. Als dit gedeeltelijk het geval is, bespreekt de jeugdarts onder welke voorwaarden en wordt dit als advies teruggekoppeld naar de school.

In 2022 zijn 177 leerlingen aangemeld en uitgenodigd door de JGZ. Er zijn 136 onderzoeken afgerond. Bij 62% van de onderzochte leerlingen is vastgesteld dat zij in staat waren onderwijs te volgen, 21% was gedeeltelijk in staat onderwijs te volgen en 2% was niet in staat onderwijs te volgen. Bij 21% was het nog niet te beoordelen. De leerlingen die blijven verzuimen na positief advies en de leerlingen die niet bij de schoolarts verschijnen, worden samen met hun ouders opgeroepen door school en/of de leerplichtambtenaar.

Het is merkbaar dat leerlingen die in 2021 veel thuis zijn geweest, de discipline van het schoolgaan weer moesten oppakken. Dit kan zich uiten in gezondheidsklachten (zoals moeheid en hoofdpijn). Vooral voor leerlingen met hoge prikkelgevoeligheid is de overgang van thuisonderwijs naar klassikaal onderwijs pittig. Opvallend is het aantal jongeren met klachten vanwege long-COVID, die soms maandenlang belemmerend zijn voor hun functioneren. Verder valt op dat er een verdere toename zichtbaar is van complexe problematiek: sociaal-emotionele en psychiatrische problematiek, vaak in combinatie met een belaste thuissituatie. Dit komt niet alleen onder jongeren voor, maar ook bij leerlingen in het primair onderwijs.

177
LEERLINGEN
AANGEMELD EN UITGENODIGD

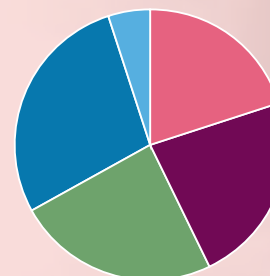
136
ONDERZOEKEN
AFGEROND

Grafiek 2 • ZIEKTEVERZUIM FOLLOW-UP IN 2022

Het ziekteverzuim is:

- Gestopt 20%
- Verminderd 23%
- Niet verminderd 24%
- Onbekend, school niet gereageerd 28%
- Onbekend, verhuisd of van school 5%

Totaal
157 onderzoeken afgerond

In het schooljaar 2020-2021 is het protocol 'Ziekteverzuim als signaal' aangescherpt, waarbij nog eerder door de mentor contact gezocht wordt bij ziekteverzuim. Doel is om het ziekteverzuim en uitval te verminderen en het aantal onderzoeken ziekteverzuim te stabiliseren. Bij 28% heeft de school geen terugkoppeling gedaan naar de JGZ. Dit is een aandachtspunt voor 2023.

157
AANVRAGEN
VRIJSTELLING

147
AANVRAGEN
VRIJSTELLING
TOEGEKEND

WAAR HADDEN DE VRIJSTELLINGEN BETREKKING OP?

In schooljaar 2021-2022 zijn 157 aanvragen vrijstelling door ouders ingediend. Hiervan zijn er 147 toegekend. De Leerplichtwet kent twee vormen van vrijstelling:

- vrijstelling van geregeld schoolbezoek
- vrijstelling van inschrijving bij een school

Bij 60 leerlingen is een volledige ontheffing (5a) afgegeven omdat na onderzoek is vastgesteld dat zij niet in staat zijn onderwijs te volgen en dat zorg of behandeling nodig is. Hieronder vallen ook de plaatsingen op een Kinderdienstencentrum (KDC). Bij 18 leerlingen is dit tot het einde van hun leerplicht (hiervan zaten 5 jongeren in hun laatste jaar leerplicht), 26 leerlingen hebben één of meerdere scholen van het speciaal onderwijs bezocht. Ook bij kinderen met een vrijstelling wordt zo veel mogelijk de integrale aanpak voortgezet om te kijken wat het ontwikkelperspectief is en of terugkeer in het onderwijs mogelijk is. Bij 9 kinderen is alsnog terugkeer naar (speciaal) onderwijs gerealiseerd.

Het komt soms voor dat ouders een beroep willen doen op ontheffing van de leerplicht omdat zij geen passend onderwijsaanbod accepteren en buiten het onderwijs een oplossing zoeken. Zij kunnen zich wenden tot de landelijke geschillencommissie passend onderwijs. Vanaf 2019 wordt door leerplicht een onafhankelijke arts ingeschakeld om te beoordelen of een kind niet in staat is onderwijs te volgen. In verband met het 4-ogen principe wordt ook het samenwerkingsverband passend onderwijs door de arts geraadpleegd.

Tabel 3 • AFHANDELING AANVRAGEN VRIJSTELLING

Vrijstelling van geregeld schoolbezoek

	grondslag	po	vo	mbo	totaal
Verleend 3a	aangepast schoolprogramma	-	-	-	0
Verleend 3b	toelating 15 jarige op mbo	-	-	6	6
Verleend 11	verlof bijzondere omstandigheden	-	-	-	0
Niet verleend 11	verlof bijzondere omstandigheden	5	2	-	7

Vrijstelling van inschrijving

	grondslag	KDC	po	vo	mbo	totaal
Verleend 5a	lichamelijk of psychisch niet in staat	19	25	16	1	60
Niet verleend 5a	lichamelijk of psychisch niet in staat		1	1	-	2
Verleend 5b	bezwaar op basis van levensovertuiging		1	-	-	1
Niet verleend 5c	bezwaar op basis van levensovertuiging		-	-	-	0
Verleend 5c	inschrijving bij school in buitenland		13	4	-	17
Verleend 15	vervangend leerwerktraject		-	23	40	63
Niet verleend 15	vervangend leerwerktraject		-	-	1	1

ELK KIND EEN PASSENDE PLEK

Een thuiszitter is een leerling die 4 weken of langer geen onderwijs volgt en die geen vrijstelling van de leerplicht heeft. Hoewel de term anders doet vermoeden, zitten de meeste thuiszitters niet letterlijk thuis maar volgen al naar gelang hun belastbaarheid een alternatief dagbesteding/scholingstraject of hulpverleningstraject. Met de invoering van het Passend Onderwijs zijn de samenwerkingsverbanden verantwoordelijk voor het terugdringen van thuiszitters door het bieden van passende ondersteuning. De gemeente sluit hierbij aan door de jeugdhulp dichterbij of in de school te organiseren.

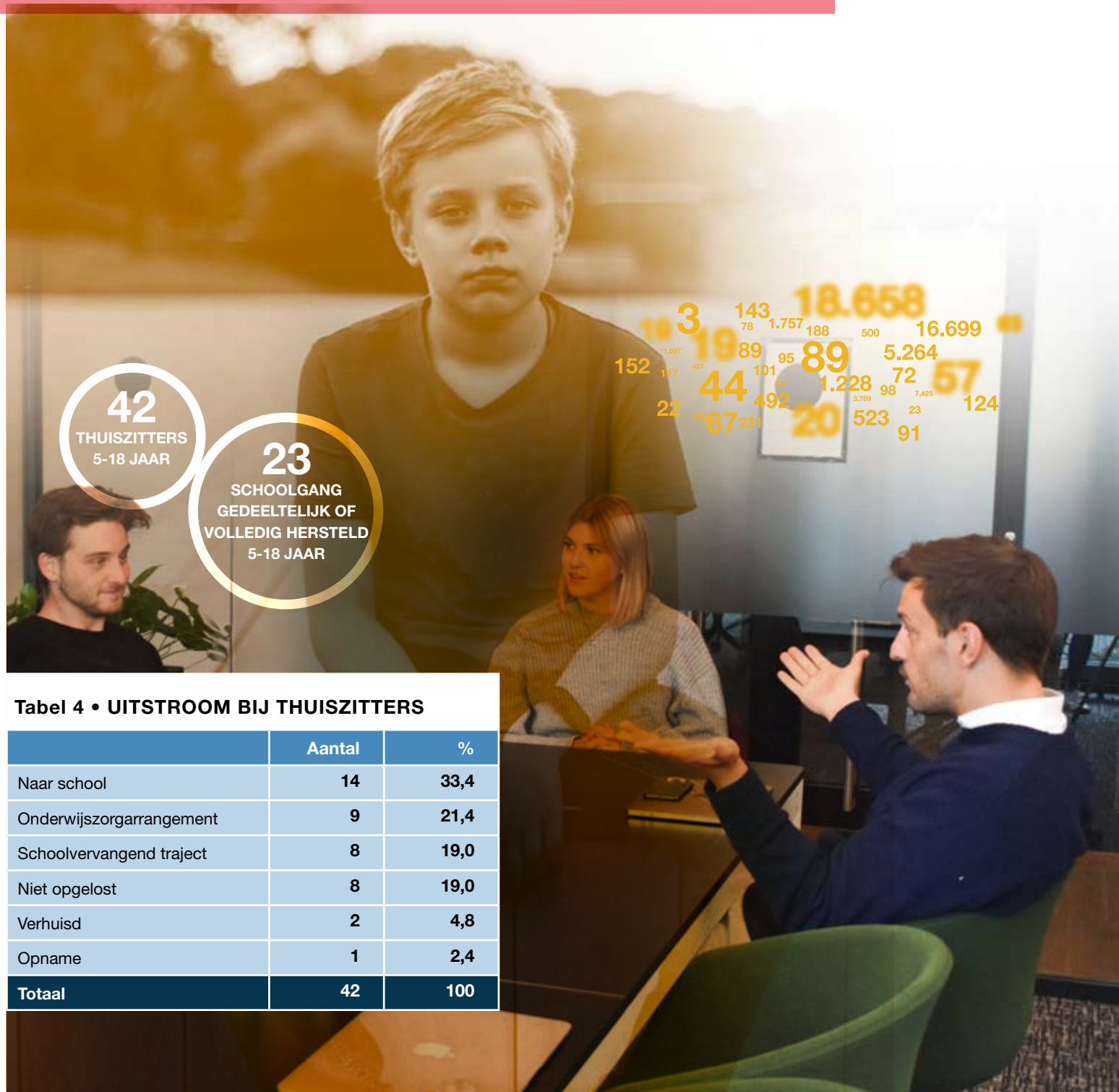
Er vinden maandelijks thuiszitterstafels plaats in het po en vo met de voorzitters van de samenwerkingsverbanden, Jeugd en Gezinshulp, Jeugdbescherming West en Leerplicht om de voortgang te bewaken en waar nodig op te schalen.

THUISZITTERSPACT:

De gemeente Zoetermeer heeft zich gecommitteerd aan het landelijk thuiszitterspact. De gezamenlijke ambitie is dat er geen leerling langer dan drie maanden thuiszit zonder passend aanbod van onderwijs en/of jeugdhulp. In de afgelopen jaren is een daling gerealiseerd in de omvang en de duur van het thuiszitten door inzet van maatwerk.

CIJFERS THUISZITTERS (langdurig relatief verzuim)

In het schooljaar 2021-2022 waren er 42 jongeren in de leeftijd van 5-18 jaar (0,22% van het totaal aantal leerplichtigen) die 4 weken of langer geen regulier onderwijs volgden en geen vrijstelling hadden. Dit is een stijging t.o.v. het jaar ervoor (resp. 0,19% /37 leerlingen). Bij 23 jongeren is de schoolgang gedeeltelijk of volledig hersteld

Tabel 4 • UITSTROOM BIJ THUISZITTERS

	Aantal	%
Naar school	14	33,4
Onderwijszorgarrangement	9	21,4
Schoolvervangend traject	8	19,0
Niet opgelost	8	19,0
Verhuisd	2	4,8
Opname	1	2,4
Totaal	42	100

BEROEPENFEEST 'ZOETERMEER ON STAGE'

Een goede opleidingskeuze voorkomt schooluitval en loopbaanoriëntatie is daarom van groot belang. De gemeente nam samen met het onderwijs en bedrijfsleven ook dit jaar deel aan Zoetermeer On Stage. Zij ontmoetten ongeveer 200 beroeps-beoefenaren op de beursvloer van de Dutch Innovation Factory. Vooraf hadden zij al deelgenomen aan een training 'Junior Netwerking'. Zij leerden een motivatiebrief schrijven en ontwierpen een eigen visitekaartje. Dit werd met de deelnemende Zoetermeerse bedrijven gedeeld. Bij een match werd een afspraak gemaakt voor de Doe Dag waarbij alle leerlingen een dag konden meelopen op de werkvloer. Om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen in het bedrijfsleven, hebben ook de docenten deelgenomen aan de bedrijfsbezoeken.

www.zoetermeeronstage.nl

NEXT STEP

Voor leerlingen van het speciaal- en praktijkonderwijs is de vervolgstap na school vanwege een beperking extra spannend. De gemeente organiseert samen met de betrokken scholen ook een beursvloer voor deze leerlingen en hun ouders. Ze kunnen kennis te maken met werkgevers, aanbieders van dagbesteding en organisaties die extra ondersteuning kunnen bieden. Voor de leerlingen valt er veel te zien en te doen om zo te ontdekken waar hun talenten liggen.

www.thenextstepzoetermeer.nl

**THE
NEXT
STEP**

98,6%

OVERSTAP
SUCCESVOL
GEMAAKT

DE OVERSTAP

Op het moment dat de eindexamenkandidaten van het Vmbo overstappen naar het Mbo lopen zij een groter risico op uitval. Zij behoren na het behalen van hun diploma niet langer tot het voortgezet onderwijs, maar zijn ook nog niet gestart op het vervolgonderwijs. In het preventieproject De Overstap werken de decanen van het voortgezet onderwijs, het onderwijs servicecentrum van het Mbo en het RMC samen om de groep eindexamenkandidaten te volgen bij hun overstap en bieden zij waar nodig ondersteuning. Er zijn er ook nadere afspraken gemaakt voor kwetsbare doelgroepen die meer zorg nodig hebben bij hun overstap naar het Mbo zoals het praktijkonderwijs, het speciaal onderwijs en het VAVO.

98,6% van de leerlingen heeft de overstap succesvol gemaakt (t.o.v. 99,5% vorig jaar). De gemeente heeft de ouders van 665 eindexamenkandidaten Vmbo aangeschreven met het verzoek om informatie te leveren over de vervolgopleiding van hun kind.

Op basis van de respons van de ouders en de decanen zijn 20 leerlingen die een risico liepen om niet aangenomen te worden,

door RMC in begeleiding genomen. Het ging hierbij om leerlingen die zich niet of te laat hadden aangemeld, afgewezen waren of nog geen leerbaan gevonden hadden.

De leerlingen die aan het begin van het schooljaar niet staan ingeschreven, worden overgedragen aan leerplicht.

In 2022 zijn 9 leerlingen niet aan een vervolgopleiding begonnen. Daarvan hebben 4 jongeren een schoolvervangend traject gedaan, 2 jongeren wordt begeleid door RMC en 3 jongeren waren verhuisd.

Meer info: www.voroc.nl

NO SHOW-ACTIE

Na de zomer voeren leerplichtambtenaren, casemanagers RMC en verzuimmedewerkers van het ROC ID College gezamenlijk de jaarlijkse controleactie uit in de klassen van het Mbo.

De NO SHOW-actie wordt regionaal uitgevoerd en beoogt de volgende doelen:

- Controleren of studenten na de zomervakantie daadwerkelijk met hun (vervolg)opleiding gestart zijn.
- Traceren en ondersteunen van jongeren waarbij de aanmelding niet goed verlopen is zodat ze alsnog geplaatst worden.
- Docenten wijzen op het belang van goede verzuimregistratie en melding.
- Studenten op de hoogte brengen van de kwalificatieplicht en aanpak voortijdig schoolverlaten.
- Studenten bekendmaken met de ondersteuning op gebied van loopbaanbegeleiding en zorg.
- Afleggen van huisbezoeken aan jongeren die niet bereikbaar zijn.

LEERPLICHT IN ÉÉN OOGOPSLAG 2021-2022

RESULTATEN AFHANDELING MELDINGEN	
1.273	Naar school
153	Hulpverlening/opname
109	Schorsing ter kennisname
103	School vervangend traject
77	Overdracht RMC
64	Niet langer zorgelijk
38	Niet verwijtbaar
38	Thuiszitter
35	Alsnog ongeoorloofd verzuim
34	Verhuisd
30	Haltverwijzing
16	Proces-verbaal
3	Waarschuwing
1.973	Totaal

RESULTATEN AFHANDELING AANVRAGEN	
147	Verleend
10	Niet verleend
157	Totaal

49.2%
1.049 MELDINGEN
Relatief verzuim
(licht, wettelijk en
langdurig ongeoorloofd
verzuim)

40.1%
854 MELDINGEN
Zorgmelding

2.6%
55 MELDINGEN
Absoluut verzuim
(geen inschrijving
onderwijs)

0.7%
15 MELDINGEN
Luxe verzuim
(verlof buiten de school-
vakanties zonder
toestemming)

7,4%
144 AANVRAGEN
Vrijstelling
inschrijving school

13 AANVRAGEN
Vrijstelling
geregeld
schoolbezoek

STARTKWALIFICATIE

Een voortijdig schoolverlater (vsv'er) is een leerling die het onderwijs verlaat zonder dat hij een startkwalificatie behaald heeft. Een startkwalificatie is een diploma op minimaal mbo2-, havo- of vwo-niveau.

Voortijdige schoolverlaters moeten het liefst zo snel mogelijk weer terug naar school zodat ze een goede opleiding krijgen die bijdraagt aan hun kansen op de arbeidsmarkt. De gemeente levert daar een belangrijke bijdrage aan. In de wet op de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) staan de taken van de gemeente als volgt beschreven:

- Het registreren van voortijdig schoolverlaters
- Het begeleiden en herplaatsen van voortijdig schoolverlaters
- Het volgen van (kwetsbare) leerlingen uit het praktijk- en speciaal onderwijs
- Het stimuleren van de samenwerking tussen de betrokken partijen

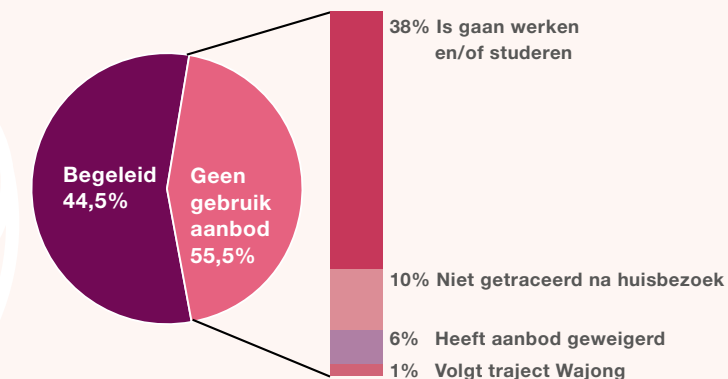
HOEVEEL NIEUWE VOORTIJDIG SCHOOLVERLATERS HADDEN WE?

Een jongere die in het verslagjaar zijn opleiding voortijdig beëindigd en niet weer ingeschreven staat op 1 oktober van het volgend schooljaar wordt geteld als nieuwe voortijdig schoolverlater.

Gedurende het schooljaar 2021-2022 hebben 344 jongeren hun opleiding (tijdelijk) beëindigd, hiervan zijn 68 teruggeleid naar onderwijs en waren er dus 276 nieuwe voortijdig schoolverlaters. Dit is 2,7% van de doelgroep, een stijging t.o.v. voorgaand schooljaar (2,3%). In dat jaar werd het laagste aantal vsv's geregistreerd. Door Corona en de lockdowns verlieten minder jongeren voortijdig hun opleiding en landelijk was het aantal schoolverlaters teruggelopen. Nu zien we dat de arbeidsmarkt weer aantrekt en sommige jongeren voor werk kiezen in plaats van een opleiding afronden.

Dit jaarverslag rapporteert over alle jongeren die tussentijds zijn uitgevallen, de inspanningen die geleverd zijn en de resultaten. Het overgrote deel is ouder dan 18 jaar en valt niet onder de leerplicht of de kwalificatieplicht en begeleiding vindt plaats binnen een vrijwillig kader. Alle jongeren die voortijdig hun opleiding verlieten, zijn benaderd met een ondersteuningsaanbod (m.u.v. verhuisd). Er zijn 344 jongeren benaderd, waarvan 153 jongeren gebruik hebben gemaakt van de begeleiding.

Grafiek 3 • VERDELING VSV-ERS 2021/2022 NAAR BEGELEIDINGSAAANBOD

De RMC heeft 153 nieuwe uitvallers begeleid naar school (25,5%), werk (49,0%) of toeleidingstraject (21,6%). Hier zien we ook de verschuiving naar meer uitstroom richting werk.

De totale uitstroomgegevens staan in tabel 6 (pagina 16).

57%
IS
18 OF 19 JAAR

85,5%
IS
UIT HET MBO

WIE ZIJN DE UITVALLERS EN WAAR KOMEN ZE VANDAAN?

Er zijn verschillende redenen waarom leerlingen hun opleiding beëindigen. Het gaat om een gebrek aan motivatie (63%), verkeerde opleidingskeuze (9%) of het hoogst haalbare bereikt (8%), ze willen werken (12%) of kampen met psychosociale problematiek (6%).

Het grootste deel van de voortijdig schoolverlaters was 18 of 19 jaar oud (57%).

Als we kijken naar de school waar ze uitgevallen zijn dan valt 85,5% (294) uit het mbo.

Tabel 5 • ONDERWIJSACHTERGROND UITVALLERS, NAAR LEEFTIJD OP INGANGSDATUM

Onderwijsachtergrond	Leeftijd						Totaal
	17	18	19	20	21	22	
VMBO	-	4	3	-	1	-	8
HAVO/VWO	1	6	1	-	1	1	10
VAVO: VMBO T	-	-	1	-	2	-	3
VAVO: HAVO/VWO	-	1	1	-	1	1	4
MBO	-	106	62	54	40	32	294
School buitenland/onbekend	-	6	4	4	3	3	19
Particulier onderwijs	-	3	-	2	1	-	6
Totaal	1	126	71	60	49	37	344

HOE WORDEN DE VOORTIJDIG SCHOOLVERLATERS BEGELEID?

Wanneer de problematiek school overstijgend is of de jongere al is uitgevallen, wordt deze na melding door de leerplichtambtenaar of casemanager RMC uitgenodigd om te kijken wat er nodig is. Jongeren tot 18 jaar vallen onder de kwalificatieplicht en worden door de leerplichtambtenaar op een vervangend scholingstraject geplaatst als terugkeer naar school niet mogelijk is.

Bij jongeren van 18-23 jaar vindt de begeleiding op vrijwillige basis plaats. Er wordt altijd contact gezocht met de school van herkomst om zoveel mogelijk gezamenlijk het traject uit te stippelen. Begeleiding kan variëren van advies en bemiddeling naar school tot plaatsing op intensieve begeleidingstrajecten i.s.m. het onderwijs, hulpverlening of de Binnenbaan. Als een jongere niet reageert en er verder geen school- of werkgegevens bekend zijn, brengt de casemanager een bezoek aan huis om de informatie op te halen en te kijken of degene toch hulp nodig heeft. Op deze manier probeert de RMC alle jongeren goed in beeld te houden.

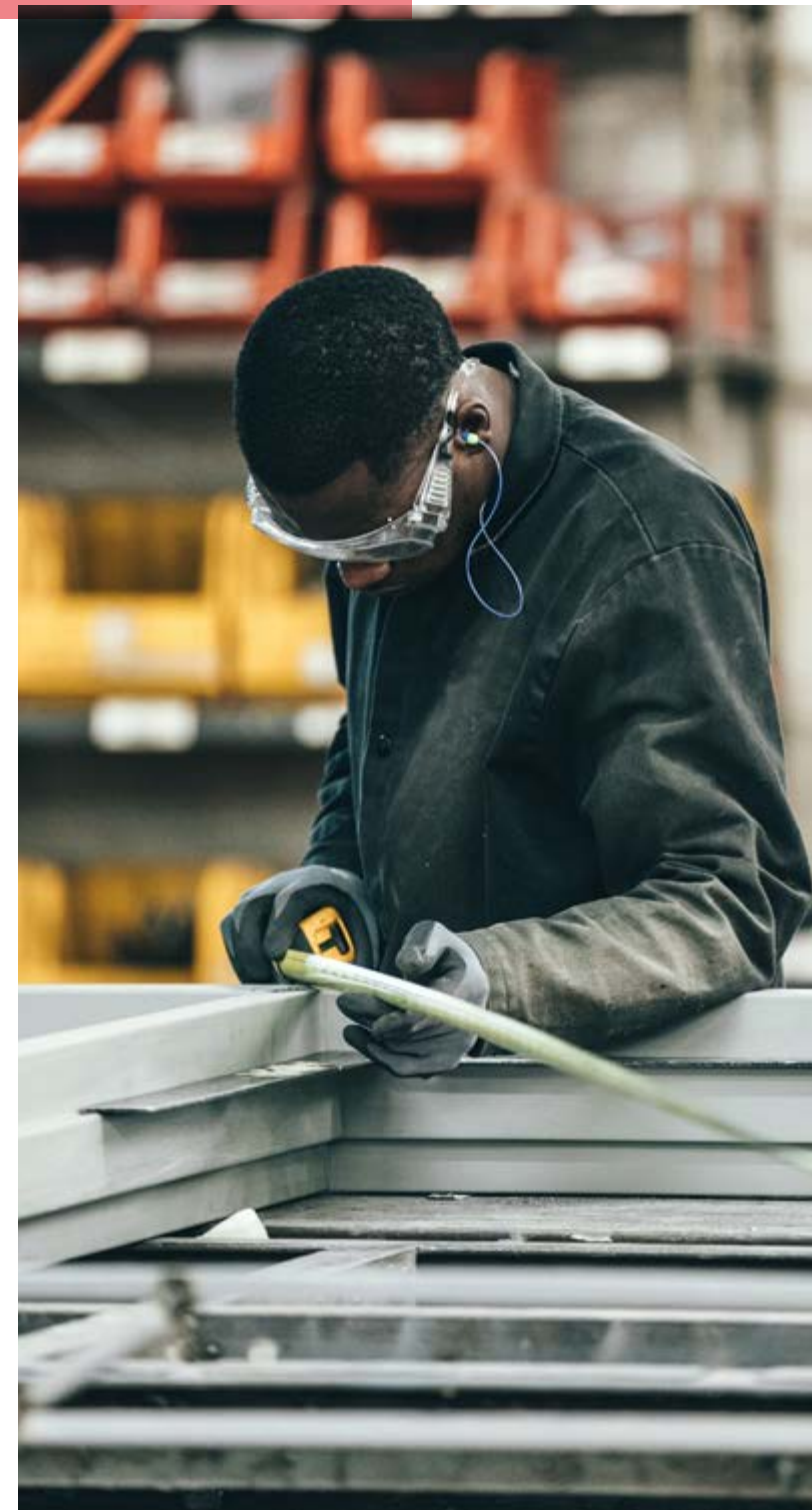
Het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en de aanpak van jeugdwerkloosheid moeten goed op elkaar afgestemd worden. We noemen dit de Sluitende Aanpak Jongeren. Zo kunnen jongeren met grote afstand tot scholing en arbeidsmarkt gebruik maken van re-integratietrajecten. Als de jongere inkomensondersteuning nodig heeft, wordt hij overgedragen naar klantmanager Werk, Zorg en Inkomen. Wanneer ondersteuning naar werk nodig is, wordt geschakeld met de Binnenbaan.

UITSTROOM VAN DE BEGELEIDE VOORTIJDIG SCHOOLVERLATERS 2021-2022

Aan het eind van ieder schooljaar wordt gecontroleerd waar de jongere naartoe gaat na het aangeboden traject. Bij 25,5% van de begeleide jongeren is terugkeer naar onderwijs gerealiseerd, 49% is aan het werk gegaan en 21,6% zat nog op een toeleidingstraject bij de RMC of een andere ketenpartner. Hoewel het streven is zoveel mogelijk jongeren naar onderwijs terug te leiden, ziet het Ministerie van OC&W uitstroom naar werk ook als een positieve herplaatsing van de voortijdige schoolverlater als dit het hoogst haalbare is.

Tabel 6 • UITSTROOM BEGELEIDE NIEUWE VSV-ERS 2021-2022

Uitstroom naar	Aantal	%
Onderwijs	39	25,5
MBO	30	19,6
VO/VSO	0	0,0
VAVO (MAVO/HAVO)	7	4,6
Startkwalificatie behaald	2	1,3
Werk regulier	75	49,0
Werk regulier	75	49,0
Toeleidingstrajecten	33	21,6
Nog in traject RMC	7	4,6
Reïntegratie / WZI	17	11,1
Hulpverlening	9	5,9
Niet plaatsbaar	6	3,9
Geen motivatie	4	2,6
Verhuisd	1	0,7
Detentie	1	0,7
Onbekend	0	0
Totaal	154	100%

BEGELEIDING OUDE VSV-ERS (45 jongeren)

Behalve jongeren die in het verslagjaar uitvallen, begeleidt de RMC ook jongeren die al eerder het onderwijs hebben verlaten, de zogenaamde ‘oude’ voortijdig schoolverlaters. Het gaat bijvoorbeeld om voortijdig schoolverlaters die nieuw in de stad zijn komen wonen of nieuwkomers die nog geen onderwijs in Nederland hebben gevolgd. Soms bellen jongeren zelf weer op voor hulp en worden ze opnieuw begeleid. Er zijn 133 ‘oude’ voortijdig schoolverlaters benaderd, waarvan 45 begeleid zijn gedurende het verslagjaar.

Uit de cijfers blijkt dat jongeren die langer het onderwijs verlaten hebben, moeilijker terug te leiden zijn naar onderwijs (9% t.o.v. 25%). Daarom ligt binnen de aanpak voortijdig schoolverlaten meer nadruk op preventieve melding en ondersteuning door RMC bij verzuim en dreigend uitval.

PREVENTIE INZET RMC bij verzuim 18+ (473 jongeren) en zorg (75 jongeren)

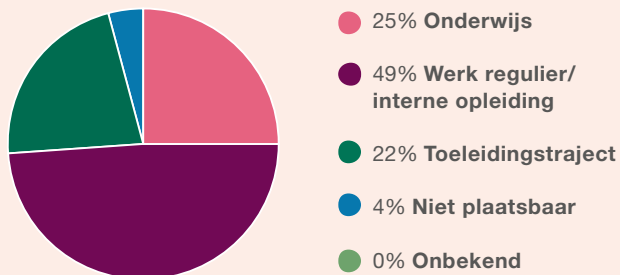
Volgens de wet hoeft het verzuim bij 18 jaar en ouder pas gemeld te worden bij 4 weken aaneengesloten verzuim. Om de aangescherpte doelstelling van het kabinet te behalen, is een preventieve aanpak belangrijk. Daarom is de meldtermijn verzuim voor jongeren ouder dan 18 jaar in de regio gelijkgetrokken met de meldtermijn voor de leerplichtigen. De school is het eerstverantwoordelijk om uitval te voorkomen en ondersteuning te bieden. Absentie wordt digitaal geregistreerd door de docent in de les en meteen doorgegeven aan de verzuimmedewerker. Dit schooljaar waren er meer meldingen van zorg en verzuim dan voorgaand schooljaar.

Er zijn 1378 meldingen verzuim 18+ via het digitale verzuimloket DUO gedaan. De meldingen hadden betrekking op 651 jongeren (t.o.v. 554 voorgaand schooljaar). Bij 473 jongeren is er vanuit RMC contact geweest. Bij een eerste melding volgt meestal een waarschuwingsbrief (314 keer). Bij herhaald verzuim is door de RMC preventief met 174 jongeren contact gezocht. Met deze jongeren wordt vroegtijdig gesproken zodat de juiste steun ingezet kan worden. Van de 651 jongeren met verzuim zijn uiteindelijk 192 jongeren voortijdig gestopt met hun opleiding. Daarnaast zijn 75 jongeren gemeld vanwege zorg, meestal via de zorg-overleggen met het mbo, ketenpartners of ouders. De redenen zijn divers; 48% vanwege psychosociale problematiek, 25% studie gerelateerd, 16% vanwege woonproblematiek. Er zijn 46 jongeren door RMC in begeleiding genomen. Van de 75 jongeren zijn 41 jongeren op school gebleven of hebben een startkwalificatie behaald, 34 jongeren zijn voortijdig gestopt.

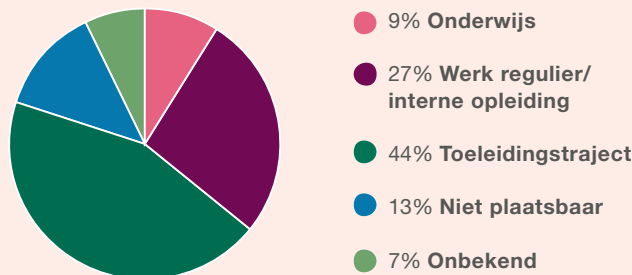

Grafiek 4 - UITSTROOM BEGELEIDE OUDE EN NIEUWE VSV-ERS 2021-2022

vsv-ers verslagjaar

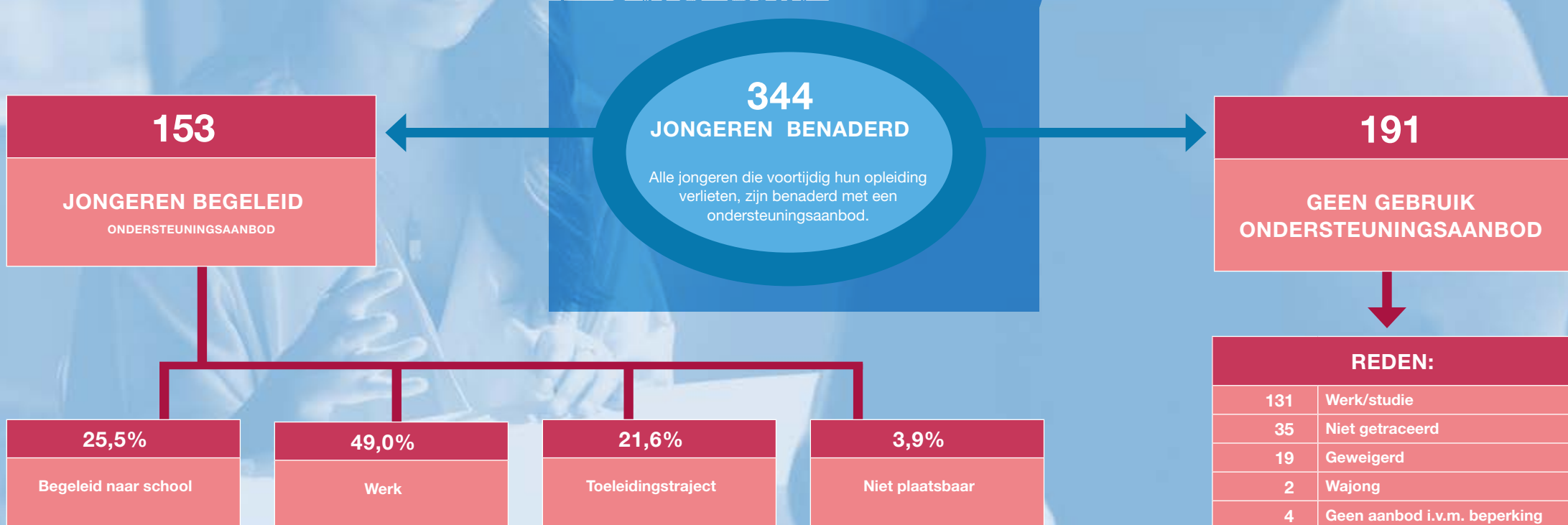

oude vsv-ers

RMC IN ÉÉN OOGOPSLAG DE REGIONALE MELD- EN COÖRDINATIEFUNCTIE 2021-2022

TOELEIDING ARBEIDSMARKT VOOR PRAKTIJKONDERWIJS (PRO) EN SPECIAAL ONDERWIJS (VSO)

De verantwoordelijkheid voor de doelgroep Arbeidsbeperkten (voorheen Wajong) is van het UWV overgegaan naar de gemeente. Er is een integrale aanpak voor de leerlingen die uitstromen van het praktijkonderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs. Deze leerlingen krijgen een uitstroomprofiel voor onderwijs, werk of een arbeidsmatige dagbesteding. Voor een goede aansluiting is de gemeente en de Binnenbaan gedurende het laatste schooljaar van de leerling al betrokken bij de besprekingen over de uitstroommogelijkheden. Samen met de leerling en ouders wordt gekeken welke ondersteuning (preventief) ingezet kan worden zodat de leerling een passende plek op de arbeidsmarkt krijgt en kan behouden. Er zijn in het afgelopen schooljaar 34 jongeren door de Binnenbaan begeleid. Hiervan zijn 21 jongeren geplaatst op een (beschermde) werkplek, meestal met een loonkostensubsidie.

34JONGEREN
BEGELEID**21**JONGEREN
GEPLAATST OP
WERKPLEK

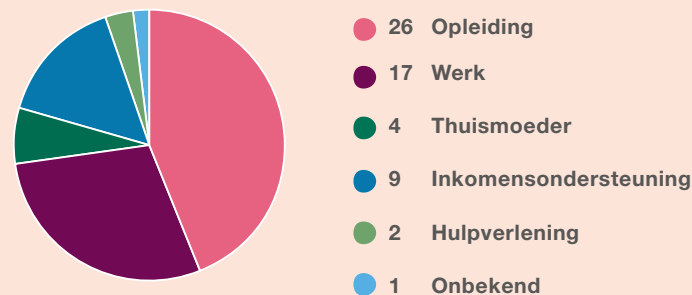

KETENAANPAK JONGE MOEDERS

Een jonge moeder is een vrouw die voor haar 20e jaar een kind heeft gekregen. De daling van het aantal jonge moeders is het afgelopen jaar nog iets verder doorgezet. In 2021 waren dat er 9 (t.o.v. 15 in voorgaand jaar). De RMC volgt deze doelgroep tot 23 jaar. Er waren in Zoetermeer in totaal 59 jonge moeders in de leeftijd tot 23 jaar. Er was 1 jonge moeder onder de achttien jaar, het merendeel (31) is 21 jaar en ouder. Er waren 26 jonge moeders die een studie volgden en 13 waren al in het bezit van een startkwalificatie.

Het JIP houdt in opdracht van de gemeente een spreekuur voor jonge moeders en zwangere meiden. Zij stappen makkelijker binnen bij deze laagdrempelige organisatie. De medewerker kijkt samen met de jonge moeder op welke gebieden er problemen of vragen zijn. Het JIP houdt het overzicht van de ondernomen acties en de doorverwijzingen en geeft de informatie door aan de RMC zodat op één centrale plek alle gegevens bekend zijn en waar nodig hulp ingezet wordt. Het zorgpad voor Jonge Moeders is vanuit het Meerpunt geactualiseerd en met de betrokken ketenpartners besproken. Jonge moeders die woonbegeleiding nodig hebben, vallen onder het project Begeleid Wonen Jongeren (BWJ).

Grafiek 5 - DAGBESTEDING/INKOMEN VAN DE DOELGROEP JONGE MOEDERS 2021-2022

BEGELEID WONEN JONGEREN (BWJ)

Woonbegeleiding aan kwetsbare jongeren is een belangrijke maatregel voor het terugdringen van voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid. Het project Begeleid Wonen Jongeren biedt een integrale aanpak op het gebied van wonen, leren, werken en zorg voor jongeren vanaf 18 jaar die niet thuis kunnen wonen, maar ook nog niet in staat zijn zelfstandig te wonen. De aanmelding en toeleiding verloopt via de RMC, de samenwerkingspartners zijn de wooncorporaties De Goede Woning, Vidomes en Vestia en het Mbo Rijnland.

In 2022 hebben 66 jongeren woonbegeleiding ontvangen. Inmiddels zijn 22 jongeren succesvol uitgestroomd naar zelfstandig wonen en zijn 41 jongeren nog in begeleiding, 2 jongeren hielden zich niet aan de afspraken en 1 jongere zag van het traject af. Voorwaarde voor deelname aan het project is dagbesteding via school, werk of leerwerktraject, voldoende inkomen en deelname aan het begeleidingstraject. Redenen voor deelname aan het project is een problematische thuissituatie (44), of geen woonplek hebben (5), praktische zaken als schulden (11) of psychische klachten (5).

Meer info:

[Begeleid Wonen Jongeren | Gemeente Zoetermeer](#)

NAZORG EX-GEDETINEERDE JONGEREN

Er zijn het afgelopen schooljaar 59 jongeren tot 27 jaar bij de gemeente gemeld vanwege beëindigen detentie (bij 33 jongeren was er sprake van recidive). Van de 59 jongeren waren er 7 jongeren in de leeftijd 14-18 jaar (de helft minder dan vorig jaar). Standaard wordt gekeken of er ondersteuning nodig is op gebied van scholing, werk, zorg en inkomen. Jongeren onder de 18 jaar worden gevolgd door leerplicht, jongeren van 18 jaar en ouder worden in opdracht van de gemeente in detentie bezocht door Exodus.

Er zijn 22 jongeren bezocht, waarvan 2 in ambulante begeleiding zijn genomen. Bij 15 jongeren beoordeelde de Raad van de kindbescherming wat nodig is, 9 jongeren werden begeleid door de gemeente en 13 jongeren zaten nog vast.

Colofon

Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.
Redactieadres: J.M. Gringhuis, Gemeente Zoetermeer, Tel 079 346 95 00
Ontwerp: www.bb-go.nl